

De laatste tand van de tijger is weg

De ledenvergadering van de NBA is als instrument niet effectief. San Croonenberg pleit voor onderzoek naar de bestuurlijke inrichting van de beroepsorganisatie.

San Croonenberg

Door het vertrek van Marcel Pheijffer en de afwezigheid van Pieter de Kok is de ledenvergadering (ALV) van de NBA een tandeloze tijger geworden. Na afloop van de ALV heeft Marcel Pheijffer op deze website bekendgemaakt zich uit te schrijven uit het register. Pieter de Kok liet voorafgaand aan de ALV weten niet te komen, omdat hij niet 'tegen' wilde stemmen op de voordracht van het bestuur om Kris Douma de nieuwe voorzitter te maken. Twee mannen van statuur die zich niet meer roeren op een ALV. Wat is hier aan de hand?

Door de jaren heen worden de ALV's slecht bezocht. Bij de afgelopen online-versie waren weliswaar ruim tweehonderd leden aanwezig, maar dit is amper één procent van het totale ledenaantal (op 31 december 2021 waren er 22.186 leden, volgens het jaaroverzicht 2020) en minder dan nodig is om ook maar iets te beginnen op initiatief van de leden. Nou ja, je kunt samen met tien leden een motie indienen, maar zo'n motie kan dan door het bestuur *overruled* worden of in de koelkast worden geplaatst.

Nu hoor ik de trouwe ALV-bezoeker zeggen dat er in het verleden meer aanwezigen genoteerd zijn in een ALV, maar dat was aan de orde toen naast de door het bestuur voorgedragen kandidaat voor het voorzitterschap een ambitieuze vrijwilliger zich meldde. De achterban van beide kandidaten werd gemobiliseerd en bij de verkiezing waren ineens vijf- á zeshonderd leden aanwezig. Ook de beruchte ALV van december 2006, waarin de nieuwe VGC werd behandeld, trok een groter aantal leden aan.

Het punt dat ik hier wil maken is dat een aanwezigheid van één procent van de leden op een ALV niet representatief is en daarmee is de ALV een ineffectief instrument. Het is een schaamlap voor ons beroep, die aangeeft dat we niet meer interesse tonen voor de governance van onze eigen beroepsorganisatie.

Zonder herhaling van zetten - naar aanleiding van de uitschrijving uit het register van Marcel Pheijffer, waarin hij oproept tot transparantie over het gevoerde beleid en de genomen besluiten - wil ik een pleidooi houden voor effectiever toezicht op het bestuur van de NBA.

Onlangs hoorde ik in de kerngroepvergadering dat circa dertien procent van de leden zich op de nieuwe digitale platforms voor faculties en communities beweegt. Dat is weliswaar beduidend meer dan het percentage dat naar de ALV komt, maar het is nu ook weer niet een percentage om over naar huis te schrijven. Blijkbaar is er een andere manier nodig om de leden te bereiken. Het bestuur en de NBA-gremia zullen naar een betere manier moeten zoeken om leden te enthousiasmeren en uit te dagen. Een format zoals de *Busy Season Talks* lijkt wel aan te slaan. Het is een grote opgave, want degenen die wel betrokken zijn lijken een soort vaste kern te vormen. Deze huidige sfeer en cultuur nodigen (nieuwe) leden niet uit om je te laten horen in de ALV of in één van de faculties of communities. Ik krijg de indruk dat leden denken: het heeft toch geen zin!

Een goed bestuur duldt mijns inziens tegenspraak en biedt verweer, bevraagt haar leden en daagt ze uit, heeft goede discussies, maar wekt vooral niet de indruk 'boven' de leden te staan, maar een afvaardiging te zijn van de leden. Hoe kunnen we dit bewerkstelligen?

De NBA heeft het afgelopen jaar veel tijd en energie gestopt in de herinrichting van de ledenplatforms. De NBA noemt dit mijns inziens onterecht 'governance'. Met de inrichting van governance, of te wel ondernemerschap, wek je de indruk zowel invulling te geven aan het besturen, het beheersen, het verantwoording afleggen én het toezichthouden, maar de NBA beperkt zich hiermee. Een raad van commissarissen heeft doorgaans vier rollen voor het bestuur:

1. toezichthouden op het beleid;
2. sparren en adviseren;
3. netwerken en ambassadeur zijn;
4. werkgeversrol vervullen.

Het standaard antwoord van de NBA is dat de ALV en de minister van Financiën toezicht houden, maar mijns inziens geven beiden geen afdoende invulling aan deze vier rollen. Het verbaast mij dat de inrichting van het governance speelveld niet een keer grondig aan de orde wordt gesteld en wordt besproken met de leden en de minister. Een goed

bestuur kijkt regelmatig in de spiegel en evalueert met haar raad van commissarissen en/of een extern deskundige zijn functioneren. Ik verzoek tot zo'n grondig onderzoek en transparante informatie daarover naar de leden.

Dit des te meer in relatie tot de huidige tekortschietende diversiteit van het bestuur. Als je als bestuur te homogeen bent, is je besluitvorming niet optimaal. Als we de vier rollen die bij een rvc horen nu door een raad laten uitvoeren, kunnen de leden zich volledig richten op kennisverwerving en -overdracht en de randvoorwaardelijke criteria voor kwaliteit van werkzaamheden, voor nu en in de toekomst.

In de huidige Wet op het accountantsberoep worden de twee taken van de ALV geregeld:

1. De ledenvergadering stelt verordeningen vast.
2. De ledenvergadering houdt toezicht op het bestuur. De ledenvergadering kan bestuursleden, met uitzondering van de afgevaardigden, bedoeld in artikel 17, derde lid, in hun functie schorsen of ontslaan, indien zij het vertrouwen in hun wijze van taakvervulling heeft verloren of wegens andere gegronde redenen.

Naast de ALV houdt de minister van Financiën bestuurlijk toezicht op het NBA-bestuur. Hiertoe dient het bestuur de begroting, het jaarlijks verslag van de werkzaamheden, de jaarrekening en de bijbehorende accountantsverklaring in bij de minister. Daarnaast geeft de minister goedkeuring aan verordeningen en nadere voorschriften.

Onlangs heb ik bovenstaande punten in een brief verwoord en aan het bestuur gezonden. De nieuwe voorzitter Kris Douma heeft mij uitgenodigd om hierover van gedachten te wisselen. Ik ben benieuwd naar de inzichten van andere leden en zou graag meerdere perspectieven meenemen naar die afspraak. De NBA heeft een tijger met tanden nodig. Wat is jouw perspectief?

Deel dit artikel

San Croonenberg is oprichter van GRCFirst en houdt zich bezig met governance, risk management, control & internal audit-vraagstukken.

GERELATEERD

NIEUWS | 13 mei 2022

Online stemmen niet mogelijk tijdens NBA-ledenvergadering

[De komende ledenvergadering van de NBA op 13 juni is online te volgen. Stemmen is echter alleen mogelijk voor leden die fysiek aanwezig zijn, of via volmacht. Online... →](#)

NIEUWS | 28 april 2022

Busy Season Talks-host Aleks Kayhan voorgedragen als bestuurslid NBA

[Het bestuur van de NBA draagt Aleks Kayhan RA voor als bestuurslid per 13 juni 2022. Kayhan werkt bij EY en is daarnaast docent aan de Vrije Universiteit. Sinds... →](#)

NIEUWS | 13 december 2021

Ledenvergadering kiest Kris Douma als nieuwe NBA-voorzitter

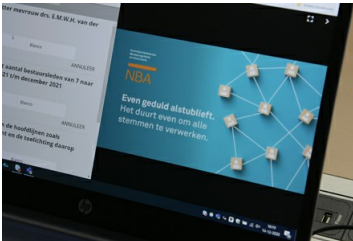
[Met een ruime meerderheid hebben de leden van de NBA op 13 december Kris Douma gekozen als nieuwe bestuursvoorzitter. Douma, de eerste niet-accountant die voorzitter... →](#)

NBA | 08 december 2021

Kris Douma: 'Kritiek mag, maar de accountant is too important to fail'

Op 13 december kiest de ledenvergadering van de NBA een opvolger voor Marco van der Vegte. Kris Douma is de eerste niet-accountant die wordt voorgedragen voor het... →

NIEUWS | 03 december 2021

NBA pleit bij Hoekstra voor blijvend online stemmen tijdens ledenvergadering

De NBA heeft, samen met de beroepsorganisaties van notarissen, advocaten en gerechtsdeurwaarders, bij de minister van Financiën aangedrongen op een wetswijziging.... →
